

Kulttuuri- ja taidealan keskusjärjestö KULTA ry:n lausunto sivistysvaliokunnalle

Asia: HE 9/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi yritysten määräaikaisesta kustannustuesta annetun lain muuttamisesta

KULTA ry pitää kustannustukea ja sulkemiskorvausta erittäin tarpeellisina – ja kiirehtii tapahtumatakuuta

Tiivistelmä: KULTA ry pitää kulttuuri- ja taidealan työpaikkojen pelastamisen kannalta olennaisena OKM:n koronatukipaketin lisäksi kustannustuen kuudetta kierrosta, sekä sulkemiskorvauksen kohdentamista yrityksiin, joiden järjestämä yleisötilaisuus on kielletty. Tuet muodostavat kokonaisuuden, josta nyt puuttuu vielä tapahtumatakuu.

Tapahtumatakuu

Tapahtumatakuu, kuten mikään koronatukimuoto ei ole yksin täydellinen, mutta silti tarpeellinen väline. Joitakin tämän vuoden tapahtumia, kuten Maailma kylässä -festivaali, on jo ennakkoiden peruttu riskien kasvaessa liian suureksi. Tapahtumatakuu varmistaisi kesän tapahtumat, joista olisi tiedossa myös merkittävä tulo aluetaloudelle. Pelkästään Pori Jazzin välitön tulo Satakuntaan oli vuonna 2018 19,6 miljoonaa euroa. Muistutamme, että myös viime vuonna tapahtumatakuu tuli monien tapahtumien pelastamisen kannalta liian myöhään ja myös viime vuonna oli kuvitelma siitä, että pandemia on selätetty ja meneillään on juhannukseen päättyvä loppukiri. Siksi KULTA ry pyytää valiokuntaa kiirehtimään tapahtumatakuun valmistelua. Jotta tapahtumatakuu toimii aitona riskinhallinnan välineenä, tarvitsee tapahtuma-ala tietoa sen aikataulusta ja reunaehdoista pian.

Kustannustuki tulee tarpeeseen

KULTA ry kannattaa kustannustuen kohdentamista toimialoille, jotka ovat pandemiasta eniten kärsineet. Esitys yritysten mahdollisuudesta erikseen perustelemalla osoittaa liiketoimintansa kärsineen sen keskeiseen asiakaskuntaan kohdistuneesta julkisoikeudellisesta, pandemian torjuntaan liittyvästä rajoituksesta on myös kannatettava. KULTA ry on kannattanut liikevaihdon rajan laskemista 20 prosenttiin.

Tällä kertaa TEM:n ja OKM:n työnjako on aiempaa selvempi eli tarkoitus on, että toiselta tukea saava toimija ei saa toiselta. Täyttää varmuutta alan toimijoiden kesken ei ole siitä, etteikö väliinputoajia syntyisi. Esimerkiksi elävän musiikin vapaa kenttä on esittänyt tästä huolensa.

Toiminnan jakautuessa kulttuurialalla usealle eri TOL-luokitukselle, KULTA ry pitää hyvänä yritysten mahdollisuutta erikseen perustelemalla osoittaa liiketoimintansa kärsineen sen keskeiseen asiakaskuntaan kohdistuneesta julkisoikeudellisesta, pandemian torjuntaan liittyvästä rajoituksesta.

Kiitämme lausuntojen huomioimista vertailujakson osalta

Esitys palkkakulujen kattamisesta sulkukorvauksella on kannatettava. Joustamattomien kustannusten piiriin tulee lukea sellaiset kulttuuritilaisuuksiin liittyvät kustannukset, joiden peruminen ei ole mahdollista tilaisuuden peruuntuessa (esim. markkinointikulut). Esitys ennakkomaksujen lukeutumisesta sulkukorvauksen piiriin on myös kannatettava.

Lainsäätäjän tulee pitää huolta, että sulkukorvaus ulottuu kaikkiin niihin kulttuuri- ja taidealan yrityksiin, joihin yleisötilaisuuksien rajoittaminen vaikuttaa (esim. alihankintaketju). Vaikka yritys ei olisi toiminut tilaisuuden varsinaisena järjestäjänä, tulee tälle myöntää sulkemiskorvaus, jos yritys voi hakemuksessaan osoittaa, että sen liiketoiminta on keskeytynyt sen asiakaskuntaan kohdistuneista rajoitustoimista johtuen. Tämä koskee siis yrityksiä ja on eri asia kuin freelancertuet, joihin viitataan ministeriön vastauksessa lausunnossamme esittämäämme huoleen alihankintaketjun yritysten asemasta.

Esitetty tukikausi 1.12.2021-28.2.2022 on kannatettava. Kiitämme sitä, että lausuntokierroksella muutettiin vertailujakso pandemiaa edeltävälle kaudelle. On tosiasia, että esittävien taiteiden tapahtumien kaltaista kohtaamiseen perustuvaa toimintaa ei voi sopeuttaa kokonaan verkkoympäristöön.

Pidämme myös positiivisena ministeriön pyrkimystä nostaa koko kustannustuen tukikattoa. Tämä takaisi yhdenvertaisen aseman myös kulttuuri- ja taidealan yksityissektorin suurimmille yrityksille viranomaisen asettamista rajoituksista aiheutuvien tappioiden edelleen jatkuessa.

Helsingissä 15.2.2021

Rosa Meriläinen
pääsihteeri